

SADRŽAJ

DOZVOLA ZA PRIJEVOD, ŠTAMPANJE I IZDAVANJE KNJIGA DOKTORA ALIJA MUHAMEDA ES-SALLABIJA	5
UVOD	7
PRVO POGLAVLJE	
ZNAČENJE ŠEHADETA, NJEGOVA VRIJEDNOST I NJEGOVI USLOVI	<u>23</u>
Prvo: Značenje riječi <i>Nema drugog Boga osim Allaha, i Muhammed je Allahov poslanik</i>.....	24
Drugo: Vrijednost riječi <i>La ilah illallah</i>	29
Treće: Najbolji zikr su riječi <i>la ilah illallah</i>.....	32
Četvrto: Riječi <i>la ilah illellah</i> razgone tmine srca	33
Peto: Skladnost između riječi: <i>La ilah illellah</i> i riječi <i>i Ijjake na'budu ve ijjake neste'in</i> (samo Tebe obožavamo i samo od Tebe pomoć tražimo)	34
Šesto: Uvjeti riječi <i>la ilah illallah</i>	35
Znanje (el-ilm).....	36
Čvrsto uvjerenje (el-jekin).....	36
Prihvatanje (el-kabul).....	37
Pokoravanje (el-inkijad).....	38
Istinitost (es-sidk)	38
Iskrenost (el-ihlas)	39
Ljubav (el-mehabbe)	40
Sedmo: Povezanost riječi <i>la ilah illallah</i> i ljubavi prema onome što te riječi nalažu, te odricanje od onoga što je suprotno njima.....	41
Osmo: Trag i koristi koje ostavlja priznanje riječi <i>la ilah illallah</i>	47
DRUGO POGLAVLJE	
POTVRĐIVANJE POSTOJANOSTI STVORITELJA	51

Prvo: Stvaranje kao dokaz postojanja Stvoritelja	54
Drugo: Fitra – urođena vjera i ugovor, kao dokaz postojanja Stvoritelja	56
Treće: Svemirska prostranstva, kao dokaz postojanja Stvoritelja	60
Nedostatak kiseonika prilikom uzdizanja	60
Kretanje zvijezda i planeta	61
Okretanje Zemlje i brda	62
Pregrada između dva slana mora	62
Vibracije zemlje i njeno uvećanje ovisi od kiše	63
“... a najslabija je kuća, uistinu, paukova kuća...”	64
Četvrto: Sam čovjek kao dokaz	65
Čulo osjećaja i koža	65
Otisci prstiju i identifikacija ljudskog identiteta	66
Peto: Uputa kao dokaz	67
Pčela	70
Pupavac	71
Šesto: Poredak u svemiru, bez bilo kakvih poremećaja, kao dokaz	72
Sedmo: Mjera stvaranja kao dokaz	74
Osmo: Savršenstvo i sklad u stvaranju kao dokaz	74

TREĆE POGLAVLJE

TEHVIDU RUBUBIJE	77
ČETVRTO POGLAVLJE	
VJEROVANJE U ALLAHOVA IMENA I SVOJSTVA.....	85
Prvo: Pravila na kojima se zasniva vjerovanje u Allahova imena i svojstva	85
Drugo: Dokazi ove vrste tevhida	87
Treće: Allahova lijepa imena	89
Četvrto: Božanska svojstva	94
Svojstva koja su razumom dokučiva (sifatu el-aklije)	95
Izjavna svojstva (sifatu el-haberije)	95
Svojstva koja su povezana sa Allahovim bićem (sifatu zatije)	98

Allahova svojstva koja se vezuju za Njegova djela	111
Allahova svojstva – radnje koje je dozvoljeno spomenuti samo uporedno sa drugim radnjama.....	113
Svojstvo čistote Allaha od bilo kakvog nedostatka.....	114
Potpunost Allahovih svojstava.....	115
Negiranje značenja Allahovih imena jedan je od najvećih razloga <i>ilhada</i> (iskretanja, izvrtanja, negiranja)	117
Allahova svojstva ostavljaju traga na čovjeka, njegov život i svemir	119
 Peto: Utjecaj Božijih svojstava na ahlak čovjeka	 124
Svojstvo svetosti	124
Svojstvo mira.....	124
Svojstvo vjerovanja	125
Svojstvo bdijenja nad svim	125
Svojstvo ponosa	125
Svojstvo sile	125
Svojstvo gordosti, uzdizanja od svega pokuđenog, niskog	126
Svojstvo blagosti.....	126
Svojstvo sabura (strpljivosti)	126
Svojstvo uzdizanja drugoga, davanja ponosa drugome	127
Svojstvo ponižavanja drugoga.....	127
Svojstvo osvetoljubivosti	127
Svojstvo dobrote.....	127
Svojstvo zahvalnosti.....	128
Svojstvo čuvanja	128
Svojstvo unapređivanja i zapostavljanja	128
Svojstvo dobročinstva	129
Svojstvo opruštanja	129
Svojstvo davanja bogatstva	129
Svojstvo nanošenja štete i koristi.....	129
Svojstvo upućivanja izgubljenog	130
Svojstva grabljenja i pružanja	130
Svojstvo poklanjanja	130
Svojstvo darežljivosti	131
Svojstvo odazivanja.....	131
Svojstvo plemenitosti i slavljenosti	131

Šesto: Uzvišeni Allah je Sebe opisao kao Onoga Ko oprašta grijeha, ali to ne znači da treba pretjerivati u griješenju	132
PETO POGLAVLJE	
TEVHID EL-ULUHIJE	135
Prvo: Definicija i mjesto koje mu pripada	135
Drugo: Kur'anska metoda pozivanja u tevhidu el-uluhije	140
Treće: Značenje ibadeta.....	145
Kur'anski uvjeti da bi ibadeti bili primljeni	146
Četvrto: Suština ibadeta	151
Običaji.....	152
Peto: Vrste ibadeta	154
Dova	154
Zavjetovanje.....	159
Prinošenje žrtve	161
Oslanjanje na Allaha	162
Traženje pomoći (el-isti'ane)	163
Traženje spasa (el-istigase)	164
Strahopštovanje.....	165
Strah	166
Ljubav.....	167
Ibadeti koje nije dozvoljeno uputiti drugom mimo Allahu	169
Šesto: Vrste najboljih ibadeta.....	170
Sedmo: Suđenje po šerijatu i njegova veza sa monoteizmom....	172
Suđenje po Allahovom sudu je povezano sa tevhidom uluhije..	172
Suđenje po Allahovom sudu je povezano sa tevhidom rububije.....	173
Suđenje po Allahovom sudu je povezano sa tevhidom esmai ve sifat.....	174
Suđenje po Allahovom sudu je povezano sa vjerovanjem	180
Suđenje po Allahovom sudu je povezano sa islamom.....	180
Suđenje po Allahovom sudu je povezano sa dva šehadeta	181
Ibadet usmjeren nekom drugom mimo Allahu je nevjerstvo.....	182
Osmo: Koristi koje proizlaze iz suđenja po onome što je Allah objavio	183

Sukcesija i osnaživanje.....	183
Sigurnost i stabilnost	185
Pomoć i pobjeda.....	187
Slava i čast	188
Bereket u životu.....	189
Uputa i postojanost.....	190
Uspjeh i pobjeda.....	190
Oprost grijeha i brisanje loših djela	191
Društvo poslanika i iskrenih	192
Deveto: Negativne posljedice suđenja mimo Allahovog suda ...	193
Tvrdoča srca	193
Udaljenost od istine	194
Mogućnost upadanja u licemjerstvo	195
Uskraćenost pokajanja (tevbe)	197
Odvraćanje od Allahova puta.....	198
Nestajanje sigurnosti i pojava destabilizacije i nereda	200
Rasprostranjenost neprijateljstva i mržnje	201
Uskraćivanje Allahove pomoći	202
Užasna kazna onima koji budu izmjenjivali Allahov zakon	204
Poniženje prilikom uzimanja duše	205
Hrana stanovnika Džehennema i izazivanje Allahove srdžbe ...	206
Žestoka kazna.....	208
Deseto: Poslanikova, sallallahu alejhi ve sellem, zaštita tevhidu uluhijeta	209
Zabrana pretjerivanja u hvaljenju nekoga	209
Posjeta mezarja i zabrana njihova uzimanja za mesdžid	210
Rukja i hamajlige	211
Traženje kiše na osnovu položaja mjeseca	213
Sihr.....	216
Sihirbazi (gatari)	218
Šefat	219
ŠESTO POGLAVLJE	
IMAN (VJEROVANJE).....	221
Prvo: Iman u jezičkom smislu, iman u šerijatskom smislu i povećavanje i smanjivanje imana.....	221

Drugo: Islam, iman i ihsan	224
Treće: Osnova imana	226
Četvrto: Osnove na kojima se gradi vjerovanje u Allaha	228
Nevjerstvo u tagute	228
Verovanje u nevidljivi svijet.....	229
Praktikovanje naredbi i klonjenje zabrana	229
Iskrenost u ibadetima	230
Iskrenost u slijedenju Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem.....	231
Znanje	231
Peto: Komentar određenih kur'anskih ajeta koji nam govore o vjerovanju.....	234
Ukras imana (vjerovanja)	234
Svjetlost imana (vjerovanja)	234
Srž vjerovanja	238
Šesto: Razlozi jačanja vjerovanja	239
Spoznaja Allahovih lijepih imena, koja se spominju u Kur'anu i sunnetu Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem	240
Razmišljanje o Kur'anu	240
Spoznaja Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem.....	242
Razmišljanje o svemiru i posmatranje samog sebe	244
Spominjanje Allaha u svakom trenutku	246
Spoznaja ljepota islama	249
Realizacija ihsana u životu	252
Poziv Allahu	254
Jačanje duše u borbi protiv stvari koje ugrožavaju vjerovanje....	255
Spoznaja dunjaluka i njegove prolaznosti naspram Ahireta i njegove vječnosti	257
Sedmo: Svojstva vjernika	260
Prva sura: El-Mu'minun	260
Druga sura: Furkan	267
Osmo: Koristi i plodovi vjerovanja	274
Vjerovanje u Allaha koje je uzrok Njegove zaštite	274
Allah je na stranih bogobojsznih	276

Bogobojaznost je uzrok Allahove zaštite od neprijatelja i njihovih spletki	277
Allah putem bogobjaznosti štiti porodice bogobojaznih	277
Bogobojaznost je uzrok primanja djela kod Uzvišenog Allaha, u kojima se krije sreća na dunjaluku	278
Bogobojaznost je uzrok spasa od dunjalučke kazne.....	278
Bogobojaznost je uzrok brisanja grijeha	278
Bogobojaznost je uzrok ulaska u Džennet	279
Bogobojaznost je uzrok bratske ljubavi među vjernicima	279
Bogobojaznost je uzrok Allahovog zadovoljstva	280
Bogobojaznost je uzrok Allahove zaštite vjernika.....	281
Bogobojaznost je uzrok lijepog života	281
Bogobojaznost je uzrok uspjeha, Allahovom voljom	282
Vjerovanje je uzrok sreće i upute na Pravi put	284
Vjernicima koriste i na njih utiču savjeti i opomene.....	285
Vjerovanje eliminiše svaku vrstu sumnje koja šteti čovjekovoj vjeri (imanu)	285
Vjerovanje je sklonište vjernicima.....	286
Vjernici se čuvaju od velikih i upropoštajućih grijeha	288
Vjerovanje uzrokuje zahvalnost i strpljivost kod vjernika.....	289
Vjerovanje ostavlja trag na govor i djela vjernika	289
Vjerovanje je uzrok da čovjek bude na Pravome putu.....	291
Vjerovanje kao plod daje Allahovu ljubav i ljubav vjernika	292
Vjerovanje je uzrok visokih stepena kod Allaha	293

SEDMO POGLAVLJE

STVARI KOJE UNIŠTAVAJU TEVHID I VJEROVANJE	297
Prvo: Širk.....	297
Veliki širk	301
Mali širk	306
Razlike između velikog i malog širka.....	312
Posljedice širka	312
Drugo: Nevjerstvo (kufr).....	313
Veliki kufr.....	314
Mali kufr.....	317
Proglašivanje drugih nevjernicima (tekfir)	318
Uvjeti tekfira	318

Prepreke u tekfiru.....	324
Stvari koje brišu nevjerstvo nakon što pojedanac upadne u njega.....	328
Primjeri koji su navedeni za nevjernike u Kur'anu	329
Treće: Licemjerstvo	336
Licemjerstvo u ubjedjenju	336
Licemjerstvo u djelima	336
Najprepoznatljivija svojstva licemjera	337
Četvrto: Odmetništvo od islama.....	339
Odmetništvo riječima	339
Odmetništvo djelima.....	339
Odmetništvo u vjerovanju.....	340
Odmetništvo zbog sumnje	340
Propisi vezani za onoga ko se odmetnuo od islama	340
Stvari zbog kojih čovjek postaje odmetnik.....	341
Peto: Fisk / grijesi	346
Veliki i mali grijesi	347
Propis počinitelja velikog grijeha	353
Islamski učenjaci dokazuju tekstovima iz Kur'ana i hadisa da počinalac velikog grijeha nije nevjernik.....	353
ZAKLJUČAK.....	357

SADRŽAJ

Dozvola za prijevod, štampanje i izdavanje knjiga doktora Alija Muhameda es-Sallabija	5
UVOD.....	7
Obaveza vjerovanja u meleke, njihova fizička i duhovna svojstva i od čega su stvoreni.....	17
Prvo poglavlje: Definicija meleka, njihova suština, te objašnjenje od čega su stvoreni	17
<i>Prvo: Jezička i šerijatska definicija meleka</i>	17
1. Jezičko značenje.....	17
2. Šerijatsko značenje	19
<i>Drugo: Činjenice o melekima na osnovu dokaza iz Kur'ana i Sunneta</i>	19
<i>Treće: Mjesto vjerovanja u meleke</i>	20
<i>Četvrto: Njihovo stvaranje</i>	24
<i>Peto: Da li je Iblis bio od meleka?</i>	25
Drugo poglavlje: Duhovna i fizička svojstva meleka	30
<i>Prvo: Fizička svojstva</i>	30
1. Njihova veličina i moć	30
2. Krila meleka	32
3. Brzina meleka	33
4. Meleki ne jedu i ne piju	33
5. Meleki su bespolni	34
6. Govor meleka.....	36
7. Ljepota meleka	37
8. Nadnaradne moći meleka	38
9. Odsustvo dosade i umora	39
10. Sposobnost pretvaranja u drugi lik	39
<i>Drugo: Moralna svojstva.....</i>	44

1. Meleki su časni i čestiti	44
2. Meleki su dobročinitelji.....	45
3. Meleki su skromni i ponizni.....	46
4. Stid meleka	47
5. Urednost meleka.....	48
6. Ljubav i mržnja meleka.....	48
7. Melekima smeta ono što smeta i čovjeku	49
8. Nemogućnost poznavanja gajba	49
9. Meleki – Allahovi robovi, stalno su u ibadetu Allahu	49
 Treće poglavlje: Broj meleka, njihova imena, umiranje i viđenje meleka	51
<i>Prvo: Broj meleka</i>	51
<i>Drugo: Imena meleka</i>	52
a) Opisna imena	52
b) Pojedinačna imena	55
c) Imena koje se pripisuju melekima, a kojima ih nije ispravno nazivati	63
<i>Treće: Smrt meleka</i>	63
<i>Četvrto: Viđenje meleka</i>	65
 Četvrto poglavlje: Ibadet meleka.....	71
1) <i>Vjerovanje meleka u Allaha i svjedočenje Njegove jednoće.....</i>	72
2) <i>Veličanje i slavljenje Allaha od strane meleka</i>	73
– Veličaju Ga stalno i bez prekida	73
– Veličaju Allaha meleki nosioca Arša i oni koji ga okružuju	75
– Veličaju Allaha hvaleći Ga.....	78
– Veličaju Allahov govor	79
– Veličanjem započinju dijalog sa Uzvišenim Allahom	80
– Nalaze se u posebnom stanju prilikom slavljenja Allaha ...	82
3) <i>Dova meleka za vjernike</i>	84
– Dova meleka za onoga ko traži znanje i drugoga njemu podučava	85
– Dova meleka za onoga koji iščekuje namaz u džematu i za onoga koji ostane sjediti u džamiji nakon namaza.....	85

– Dova meleka za one koji spajaju safove i popunjavaju praznine u njima	86
– Dova meleka za one koji daju prednost prvim safovima....	86
– Dova meleka za onoga koji udjeljuje na Allahovom putu..	86
– Dova meleka za onoga koji donosi salavate na Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem	86
– Dova meleka za one koji ustaju na sehur	86
– Dova meleka za postača kod kojeg se jede.....	87
– Meleki aminuju na dovu onoga koji je prisutan kod bolesnika ili umrloga.....	87
– Meleki aminuju na dovu vjernika za brata u odsustvu	87
– Dova meleka u blizini čuprije (sirata)	87
4) Dova meleka protiv nevjernika i onih koji čine loša djela	87
– Meleki proklinju onoga ko u Medinu unese neku novotariju.....	89
– Meleki proklinju onoga koji psuje (i vrijedja) ashabe Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem	90
– Meleki proklinju onoga ko okrene hladno oružje (gvožđe/željezo) prema bratu muslimanu	90
– Meleki proklinju onoga koji se pripisuje nekom drugom, a ne svome ocu ili se pripisuje nekom drugom, a ne svojim vlasnicima ili zaštitnicima	90
– Meleki proklinju onoga koji sprječi da se izvrši obavezna kazna nad onim koji je zaslužuje	91
– Meleki proklinju ženu koja se ne odazove svome mužu u postelji	91
– Meleki ne dove za onu ženu koja vrišti za umrlim.....	91
5) Odanost meleka vjernicima	91
– Meleki dove i traže oprosta za vjernike	91
– Obveseljavaju vjernike na dunjaluku Džennetom prilikom uzimanja duše, a na Ahiretu sigurnost prilikom ulaska u Džennet	92
6) Odricanje meleka od velikih grješnika i mržnja prema predvodnicima nevjerstva	93
7) Strah meleka od Allaha i strahopštovanje prema Njemu	95
8) Prisustvuju sijelima zikra i džumanskim hutbama.....	95

9) Prisustvo meleka namazima u džematu i ponavljanje onoga što govore klanjači.....	96
10) Namaz meleka.....	97
– Stajanje i redanje u safove	98
– Ruku' i sedžda	98
11) Pozdrav (selam) meleka	98
Peto poglavlje: Postupci meleka.....	101
<i>Prvo: Postupci meleka vezanih za potomke Adema, alejhis-selam .</i>	101
1. Meleki udahnjuju dušu embrionu.....	101
2... Meleki nadgledaju ljude, zapisuju i prebrojavaju njihova djela.....	103
3. Meleki čuvaju ljude	111
4. Jedan od meleka prati čovjeka i poziva ga na dobro.....	115
5. Meleki su Allahovi predstavnici između Njega i Ademovih potomaka	117
5. Melek kojeg je Allah poslao gubavcu, čelavcu i slijepcu, kojim je Allah iskušao trojicu ljudi iz Benu Israila	128
6. Meleki su učvrstili vjernike i borili su se na njihovoј strani	128
7. Meleki koji su zaduženi da uzimaju dušu prilikom smrti ..	138
a) Način na koji uzimaju dušu	138
c) Uzimanje duše nevjerniku	143
8. O pitanjima mejita (umrloga) u kaburu (mezaru), i njegovom nagrađivanju i kažnjavanju nakon što se duša vrati u tijelo.....	148
9. Puhanje u Rog (Sur)	151
10. Meleki koji brinu za stanovnike Dženneta i njihove blagodati.....	155
11. Meleki čuvari Džehennema	156
<i>Drugo: Djela kojima su zaduženi meleki u vezi sa kosmosom</i>	159
1. Meleki, nosači Arša	161
2. Meleki su zaduženi za kišu i oblake	161
3. Meleki brda	164
4. Meleki štite Mekku i Medinu	164
5. Meleki su zaduženi za Šam	165

<i>Treće: Postupci meleka u drugim stvarima i neke korisne stvari.....</i>	166
1. Kažnjavanje nevjernika koji su utjerivali poslanike u laž ...	167
2. Dostavljanje Allahovom Poslaniku, alejhis-selam, salavata i selama, koje donosi njegov ummet na njega.....	169
3. Meleki koji su došli sa tabutom za vrijeme Benu Isra'ila....	170
4. Silazak Isaa, alejhis-selam, na zemlju u društvu dva meleka	171
5. Meleki koji prave hlad šehidu	172
6. Meleki koji se zauzimaju za vjernike	173
7. Meleki koji silaze prilikom učenja Kur'ana	173
8. Meleki prisustvuju mjestima gdje se Allah spominje	173
9. Prisustvo meleka dženazama dobrih ljudi	173
10. Imena meleka i propis nadijevanja djeci njihovih imena.	174
11. Neprijateljstvo prema nekim melekima.....	175
<i>Šesto poglavlje: Šejtanske spletke koje se tiču pitanja vjerovanja u meleke</i>	176
<i>Prvo: Negiranje njihovog postojanja</i>	176
<i>Drugo: Robovanje melekima i njihovo svetkovanje</i>	178
<i>Sedmo poglavlje: Vrednovanje meleka i Ademovih potomaka.....</i>	181
<i>Prvo: Vrednovanje meleka i Ademovih potomaka.....</i>	181
<i>Drugo: Vrednovanje meleka i dobrih ljudi</i>	185
<i>Treće: Prava meleka kod ljudi.....</i>	188
1. Vjerovanje u meleke.....	188
2. Udaljavanje od grijeha jer to meleke uznemirava	188
3. Udaljavanje od svega onoga što uznemirava meleke	188
4. Ljubav prema melekima i spominjanje njihove vrijednosti.....	189
5. Sustezanje od grđenja meleka i umanjivanja njihove vrijednosti.....	191
<i>Četvrto: Plodovi vjerovanja u meleke u životu muslimana</i>	192
1) Vjerovanje u meleke jača spoznaju i svijest veličine Uzvišenog Allaha.....	192
2) Vjerovanjem u meleke se ostvaruje vjerovanje – iman	194
3) Vjerovanjem u meleke čovjek spoznaje mnoge kosmičke i stvaralačke tajanstvenosti kojima povećava vjerovanje	195

4) Vjerovanjem u meleke ostvaruje sigurnost i smirenost....	195
5) Svijet meleka i njegovo poznavanje oslikava bitnost i važnost čovjeka u svemiru	197
6) Vjerovanjem u meleke javlja se želja kod čovjeka da bude poput njih u ibadetima	198
7) Vjerovanjem u meleke proizlazi (jača) stid prvenstveno od Allaha, udaljava se čovjek od grijeha kako u tajnosti, tako i u javnosti	198
8) Vjerovanje u meleke odagnava osjećaj samoće i potištenosti	199
9) Vjerovanjem u meleke povećava se svijest o prolaznosti ovoga svijeta	199
10) Vjerovanje u meleke je razlog da čovjek više radi za Ahiret	199
Zaključak.....	201

SADRŽAJ

Dozvola za prijevod, štampanje i izdavanje knjiga doktora	
Alija Muhammeda es-Sallabija.....	5
UVOD	7
PRVI DIO	
VJEROVANJE U PLEMENITI KUR'AN	13
PRVO POGLAVLJE	
JEZIČKA I TERMINOLOŠKA DEFINICIJA KUR'ANA	15
Prvo: Jezička definicija riječi Kur'an	15
Drugo: Terminološka definicija riječi Kur'an	17
Treće: Veličanstvenost plemenitog Kur'ana	18
1. Allah hvali Svoju Knjigu	18
2. Veličanstvenost Onoga Koji je objavio plemeniti Kur'an	20
3. Vrijednost Džibrila koji je dostavio Kur'an	21
4. Kur'an je objava Gospodara svjetova	22
5. Kur'an je ispravan i bez ikakvog nedostatka	22
6. Skrušenost planina i njihovo pucanje od straha pred Allahom....	24
7. Neživa priroda iskazuje pokornost uslijed veličine Kur'ana	25
8. Kur'an kao izazov ljudima i džinima	26
Četvrto: Imena plemenitog Kur'ana	29
Peto: Svojstva plemenitog Kur'ana	38
DRUGO POGLAVLJE	
KARAKTERISTIKE PLEMENITOOG KUR'ANA	45
Prvo: Plemeniti Kur'an je božanska knjiga.....	45
Drugo: Plemeniti Kur'an je sačuvan i neizmijenjen	48
Treće: Plemeniti Kur'an je nadnaravna knjiga	51
1. Definicija mudžize – nadnaravnosti.....	51
2. Uslovi nadnaravnosti	51

3. Plemeniti Kur'an je najveća mudžiza	52
4. Vrste nadnaravnosti Kur'ana	57
5. Kur'an je potpuno jasna knjiga	58
Peto: Plemeniti Kur'an je knjiga upute	60
Šesto: Plemeniti Kur'an je knjiga za cijelo čovječanstvo.....	64
Sedmo: Plemeniti Kur'an je knjiga za sva vremena	68
Osmo: Plemeniti Kur'an objavljen je na najboljem i njoposežnjem jeziku	69
Deveto: Plemeniti Kur'an potvrđuje Allahove prijašnje knjige i nad njima bdije	70
1. Veza između dominantnosti i potvrđivanja istinitosti prijašnjih objava.....	71
2. Primjeri dominantnosti Kur'ana nad prijašnjim knjigama.....	72
 TREĆE POGLAVLJE	
SVRHA I CILJEVI OBJAVE PLEMENITOG KUR'ANA	75
Prvo: Ispravljanje akidetskih uvjerenja.....	75
1. Poziv u tevhid i odvraćanje od širka.....	75
2. Ispravljanje akidetskih uvjerenja o vjerovjesništvu i poslanicama	77
3. Potvrda vjerovanja u život nakon smrti	79
Drugo: Čišćenje i uzdizanje ljudske duše	82
Treće: Činjenje ibadeta Allahu i bogobojaznost	85
1. Robovanje Uzvišenom Allahu	86
2. Bogobojaznost	87
Četvrto: Uspostavljanje pravde među ljudima.....	95
Peto: Dogovaranje – šúra	97
Šesto: Sloboda.....	99
Sedmo: Otklanjanje poteškoće.....	115
Osmo: Potvrda čovjekove odlikovanosti i dostojanstva	119
Deveto: Ljudska prava	131
Deseto: Zasnivanje zdrave porodice.....	148
Jedanaesto: Davanje prava ženi i njeno oslobođanje od nepravde predislamskog doba.....	154
Dvanaesto: Izgradnja ummeta koji će biti svjedok protiv ljudi..	169
Trinaesto: Olakšavanje i velikodušnost	175
Četrnaesto: Milost	180

Petnaesto: Ispunjavanje obećanja i ugovora.....	184
ČETVRTO POGLAVLJE	
SAKUPLJANJE I ZAPISIVANJE KUR'ANA	195
Prvo: Sakupljanje i zapisivanje plemenitog Kur'ana koji je diktirao Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem	196
Drugo: Sakupljanje plemenitog Kur'ana u jedan mushaf za vrijeme prvog halife Ebu Bekra es-Siddika, radijallahu anhu.....	199
Treće: Umnožavanje Kur'ana za vrijeme vladavine halife Osmana b. Affana, radijallahu anhu.....	205
Četvrto: Da li Osmanovi primjerici Mushafa sadrže svih sedam narječja.....	209
Peto: Broj Mushafa koje je Osman, radijallahu anhu, poslao u pokrajine.....	210
Šesto: Razlika između Es-Siddikovog sakupljanja Kur'ana i Osmanovog umnožavanja	211
DRUGI DIO	
VJEROVANJE U NEBESKE KNJIGE.....	213
PRVO POGLAVLJE	
VAŽNOST VJEROVANJA U NEBESKE KNJIGE	215
DRUGO POGLAVLJE	
OBAVEZA VJEROVANJA U PRIJAŠNJE KNJIGE	218
TREĆE POGLAVLJE	
KNJIGE KOJE SU SPOMENUTE U KUR'ANU	223
ČETVRTO POGLAVLJE	
ISKRIVLJENOST PRIJAŠNJIH NEBESKIH KNJIGA	234
PETO POGLAVLJE	
PLEMENITI KUR'AN DEROGIRAO JE SVE PRIJAŠNJE KNJIGE	242
REZIME POGLAVLJA	245
ZAKLJUČAK	246

SADRŽAJ

Dozvola za prijevod, štampanje i izdavanje knjiga doktora	
Alija Muhammeda es-Sallabija.....	5
Posveta	
Uvod	6
	7

PRVO POGLAVLJE

POJAM VJEROVJESNIŠTVA I POSLANSTVA I RAZLIKA	
IZMEĐU NJIH	15
Prvo: Jezička i šerijatska definicija nubuvveta –	
vjerovjesništva	15
1. Jezička definicija nubuvveta – vjerovjesništva.....	15
2. Šerijatska definicija vjerovjesništva.....	15
Drugo: Jezička definicija izraza poslanik – resul.....	16
Treće: Razlika između vjerovjesnika i poslanika	17

DRUGO POGLAVLJE

OBAVEZA VJEROVANJA U POSLANIKE I KRATAK	
HISTORIJAT POSLANIKA	21
Prvo: Obaveza vjerovanja u plemenite poslanike	21
Drugo: Kratak prikaz historije plemenitih poslanika	28
1. Ciljevi kur'anskih kazivanja o vjerovjesnicima	29
2. Poslanici i vjerovjesnici spomenuti u plemenitom Kur'anu	31
Treće: Suština svih poslanica	33
Sažetak: Dva značenja islama	40
Četvrto: Suština vjerovjesništva	44
Peto: Potreba ljudi za poslanicima.....	47
Šesto: Mudrost slanja poslanika	53
Sedmo: Zaduženja poslanikā	54

1. Pozivanje ljudi da obožavaju samo Allaha, Jednog, Onoga Koji sve nadvladava	54
2. Dostavljanje čovječanstvu Allahovih naredbi i zabrana	55
3. Upućivanje ljudi na put dobra..... Dužnosti poslanikā	58
4. Biti uzor	61
5. Osiguravanje skladnosti i ravnoteže između dunjaluka i ahireta	62
6. Upoznavanje ljudi sa pravim vrijednostima kako bi se potrudili da ih dostignu	63
7. Upoznavanje, podučavanje i pročišćavanje	66
8. Podsjećanje na suštinu povratka Allahu, na stvaranje i život, na smrt i smrtne tegobe, i na konačno boravište	67
9. Vjersko i svjetovno vođstvo ummeta	70
10. Poslanici su svjedoci protiv svojih naroda i tako uspostavljaju dokaz da ljudi nemaju opravdanje kod Allaha Uzvišenog.....	71
11. Donošenje radosnih vijesti i opomena.....	74
Osmo: Najvažnije osobine vjerovjesnika i poslanika	75
1. Svi poslanici bili su muškarci	75
2. Poslanici su bili slobodni ljudi	77
3. Poslanici su imali ljudsku prirodu	77
4. Iskrenost	87
5. Dostavljanje	92
6. Inteligencija, mudrost i snaga argumenata	96
1) Ibrahim, alejhis-selam	97
2) Nuh, alejhis-selam	101
3) Jusuf, alejhis-selam	104
4) Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem	105
Neki od primjera Poslanikove pronicljivosti i inteligencije	107
7. Pouzdanost, ispunjenje emaneta	110
Dokazi Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, pouzdanosti i poštenja	113
8. Poslanici su sačuvani svih negativnih osobina i nedostataka koji bi mogli djelovati na izvršenje zadaće ili izazvati odbijanje ljudi ...	114
9. Nepogrešivost i sačuvanost od grijeha	115

1) Nepogrešivost i sačuvanost od greške u dostavljanju i izvršenju povjerenog zadatka	115
2) Sačuvanost od griješenja.....	116
3) Suština nepogrešivosti i bezgrešnosti.....	118
4) Bezgrešnost – osobina poslanika i prije poslanstva	119
Deveto: Nejasnoće u pogledu pitanja bezgrešnosti vjerovjesnika	123
1) Adem, alejhis-selam	124
2) Nuh, alejhis-selam	128
3) Ibrahim, alejhis-selam	130
d) Jusuf, alejhis-selam	139
5) Junus, alejhis-selam	146
6) Bezgrešnost vjerovjesnika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem	150
Dokazi iz plemenitog Kur'ana	150
Dokazi iz Vjerovjesnikovog sunneta	152
<i>Postupanje prema onome što je suprotno prečem, boljem i vrednijem</i>	<i>160</i>
<i>Ajeti u kojima Allah upućuje ukor Svom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem</i>	<i>160</i>
1) Ukor Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, zbog zarobljenika Bedra	160
2) Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, nekima dozvoljava da izostanu iz Pohoda na Tebuk.....	164
3) Ukor Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, zbog Abdullahe b. Ummu Mektuma	165
4) Poslanikova, sallallahu alejhi ve sellem, postojanost pred mušričkim pozivima na nagodbu	167
5) Uzvišeni kaže:	168
6) Uzvišeni kaže:	169
7) Allah naređuje Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, da ostane uz slabe i potlačene vjernike	170
7) Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, ženi se Zejnebom, kćerkom Džahša	172
8) Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, uskraćuje sebi ono što mu je dozvoljeno kako bi udovoljio svojim suprugama ..	179

Pojašnjenje u vezi sa Poslanikovom zabranom sebi onoga što mu je dozvoljeno	183
9) Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, klanjao je dženazu vođi licemjera	185
Deseto: Ljudi u pogledu kojiH postoji razilaženje da li su bili vjerovjesnici ili ne	188
1. Lukman	188
2. Zulkarnejn i Tubba	189
3. Hidr	191
Dokazi iz plemenitog Kur'ana	194
Dokazi iz čistog sunneta	195
4. Da li se riječju esbat – unuci, potomci, aludira na Jusufovu braću	195

TREĆE POGLAVLJE

OBILJEŽJA VJEROVJESNIČKOG POZIVA	197
Prvo: Obilježja poziva vjerovjesnika	197
1. Božanstvenost	197
2. Potpuna iskrenost i lišenost ličnih interesa	199
3. Skromnost na dunjaluku i davanje prednosti ahiretu	200
4. Fokusiranje na širenje principa tevhida i važnost vjerovanja u gajb	201
5. Iskreno isповijedanje vjere Allahu i upućivanje svih vidova ibadeta samo Njemu	206
6. Jednostavnost u pozivu i udaljavanje od izvještačenosti i otežavanja	207
7. Jasnoća cilja i svrhe u pozivu	210
8. Mudrost i olakšavanje – principi misije vjerovjesnika	210
9. Podareno im je korisno i spasonosno znanje	213
10. Vjerovanje u ahiret	214
11. Misija s ciljem utemeljenja božanske civilizacije	217
Drugo: Osobine vjerovjesnika.....	219
1. Allah ih je odabrao da budu nosioci Njegove poslanice	219
2. Oči vjerovjesnika spavaju, ali su im srca budna.....	220

3. Na samrtnom času daje im se prilika da izaberu između dunjaluka i ahireta	220
4. Vjerovjesnik se ukopava na mjestu na kojem umre	220
5. Zemlja ne uništava tijela vjerovjesnika	221
6. Vjerovjesnici su živi u svojim kaburovima	221
7. Kada umru, vjerovjesnici se ne nasljeđuju	222
8. Allah ih je pripremio za Svoju poslanicu	222

ČETVRTO POGLAVLJE

ASPEKTI SLIJEĐENJA UPUTE VJEROVJESNIKA I VREDNOVANJE MEĐU NJIMA.....	227
Prvo: Spoznaja Allaha i iskreno svjedočenje Njegove jednoće – temelji upute vjerovjesnikā	227
1. Neprestano veličanje Allaha i strah od Njega.....	230
2. Velika predanost i posvećenost zikru i dovi	238
3. Potpuno pouzdanje u Allaha – tevekkul	247
4. Lijepo mišljenje o Allahu i zadovoljstvo Njegovim određenjem...	250
5. Traženje pomoći od Allaha i priznanje da snagu i moć samo On daje	252
Drugo: Poslanici kao uzori u ponašanju i moralu	254
1. Samilost i saosjećanje prema ljudima zbog Allahove kazne	255
2. Savjetovanje ljudi	256
3. Strpljivost	258
4. Plemenitost i darežljivost	265
5. Odanost, ispunjavaju zavjeta i izvršavanje obaveza	267
Treće: Kako su se vjerovjesnici odnosili prema neprijateljima koji su ih uznemiravali i odvraćali od Allahovog puta.....	268
1. Ismijavanje i potvaranje za sihir, da su ludi i maloumni, da lažu i da su u zabludi	269
2. Ubijanje, zatvaranje i protjerivanje iz zemlje	271
3. Ekonomski bojkot	273
4. Izazivanje razdora u jednom narodu kako bi ga podijelili na suprotstavljene skupine	274
5. Potvaranje vjerovjesnika za izazivanje nereda i smutnji u društvu	274

6. Optuživanje vjerovjesnika da se žele domoći vlasti i da nisu iskreni u svom pozivu.....	275
Četvrto: Princip postepenosti i vođenje računa o koristi i šteti.	276
Peto: Vođenje računa o božanskim zakonitostima u pozivu vjerovjesnika	280
1. Loša završnica čeka poricatelje.....	281
2. Bogobojsnima pripada lijepa završnica	281
3. Iskušenja su neminovnost.....	282
4. Čovjek je izvor svih promjena čovječanstva	283
5. Tiranija i nasilje vode ka uništenju naroda	285
6. Nepravda i nanošenje štete uzrok su propasti naroda.....	286
7. Svaki narod ima svoj kraj	286
8. Promjenjivost stanja među ljudima	287
9. Allah daje Svoju pomoć vjernicima	287
10. Borbe između istine i laži, dobra i zla.....	289
Šesto: Kategorije onih koje su vjerovjesnici pozivali u vjeru	292
1. Vladari	292
2. Razmetni bogataši	294
3. Siromašni i slabi	294
4. Oni koji pri mjerenu zakidaju	295
5. Pervertiti	295
6. Zatvorenici	296
7. Rodbina	296
Sedmo: Vrednovanje među vjerovjesnicima	297
1. To da su jedni poslanici odlikovaniji u odnosu na druge potvrđeno je u Kur'antu i sunnetu	297
2. Odlike vjerovjesnika jednih nad drugima	298
3. Odabrani poslanici – ulul-azm	301
1) Imena ulul-azm poslanika.....	302
2) Vrednovanje ulul-azm poslanika	304
3) Neke odlike ulul-azm poslanika	306
4) Odlikovanost našeg vjerovjesnika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, nad svim stvorenjima	313
4. Ispravno razumijevanje zabrane vrednovanja poslanika	316

PETO POGLAVLJE

OBJAVA I POTVRDA VJEROVJESNIŠTVA I MUDŽIZA	319
Prvo: Vahj – objava	319
1. <i>Jezička i terminološka definicija vahja – objave</i>	319
Jezička definicija	319
Terminološka definicija	319
2. <i>Vrste objave</i>	319
1) <i>Istiniti snovi</i>	320
2) Melek u srce i svijest Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, donosi objavu a da ga on ne vidi	321
3) Dolazak objave u vidu zvonjave zvona, i to je Vjerovjesniku, sallallahu alejhi ve sellem, bio najteži oblik objave.....	321
4) Objavu dostavlja melek u liku čovjeka	323
5) Dolazak meleka u liku u kojem ga je Allah stvorio.....	323
6) Allah se obraća Svome poslaniku iza zastora, bez posrednika	325
7) Nadahnuće i usmjerenje	326
Drugo: Potvrda vjerovjesništva.....	328
Treće: Mudžize, nadnaravna djela.....	338
1. <i>Definicija mudžize</i>	339
2. <i>Uslovi mudžize</i>	340
3. <i>Mudžiza je sastavni dio poslanice</i>	342
4. <i>Allahova zakonitost o mudžizama</i>	344
5. <i>Neke osjetilne mudžize Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem</i>	348
1) Rascjepljenje Mjeseca	349
2) Izviranje vode između prstiju Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, naočigled ashaba	349
3) Mudžiza Israa i Miradža.....	350
4) Druge mudžize	350
Četvrto: Plemeniti Kur'an, najveća mudžiza Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem	351
1. <i>Jezička nadnaravnost Kur'ana.....</i>	353

2. Kazivanja o prijašnjim narodima	355
3. Kazivanje o gajbu i o budućnosti	355
4. Skladnost, postojanost i povezanost kur'anskih ajeta i sura	357
5. Zakonodavna nadnaravnost	358
6. Naučna nadnaravnost	359
Peto: Razlika između mudžize, kerameta i sihIra	362
1. Razlika između mudžize i kerameta	362
2. Razlika između kerameta i sihira	363
 ŠESTO POGLAVLJE	
OBILJEŽJA MUHAMMEDOVE POSLANICE I PRAVA VJEROVJESNIKA, SALLALLAHU ALEJHI VE SELLEM, KOD NJEGOVOG UMMETA	365
Prvo: Obilježja Muhammedove poslanice.....	365
1. Muhammedova poslanica je posljednja poslanica i derogira sve ranije objave.....	365
2. Objavljena je svim svjetovima	369
3. U skladu je sa fitrom	371
4. Obuhvata sve ljudske potrebe na svim poljima	374
5. Posvećivanje pažnje razumu i intelektu	377
6. Ostvarenje koristi i otklanjanje štete.....	384
7. Tolerantnost i lahkoća islama i princip otklanjanja teškoća	385
8. Mnoštvo izvora islamskog zakonodavstva	388
9. Islam poziva da se vjeruje u sve ranije poslanike i poslanice.....	389
10. Allah se obavezao da će čuvati Muhammedovu poslanicu	390
11. Islamski ummet kao svjedok protiv drugih naroda	391
12. Muhammedov život.....	392
Drugo: Stanje islamskog svijeta i njegova budućnost.....	394
1. Stanje islamskog svijeta u današnjem vremenu	394
2. Budućnost islamskog ummeta	397
Treće: Prava Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem.....	398
1. Vjerovanje u vjerovjesnika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem	398
2. Obaveza pokornosti Vjerovjesniku, sallallahu alejhi ve sellem, i slijedenja njegovog sunneta.....	400

1) Ajeti u kojima se naređuje pokornost Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem	400
2) Ajeti u kojim se ponavljanjem glagola naređuje pokornost Njemu i Njegovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem.....	401
3) Ajeti u kojima se naređuje slijedenje Poslanika, povođenje za njim i izvršavanje svega što je naredio	404
4) Ajeti u kojima se naređuje prihvatanje Poslanikove presude i pokornost njemu	407
5) Kur'anski ajeti koji upozoravaju na nepokornost Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, i propis o onome ko mu je nepokoran.....	412
3. <i>Obaveza ljubavi prema Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem</i>	414
Pokazatelji ljubavi prema Vjerovjesniku, sallallahu alejhi ve sellem.....	418
4. <i>Obaveza zaštite, poštovanja i veličanja Poslanika</i>	419
<i>Poslanikove posebnosti</i>	425
1) Svi vjerovjesnici i poslanici, alejhimus-selam, obavezali su se da će slijediti Muhammeda	425
2) On će imati najviše sljedbenika.....	425
3) Poslanikovi ashabi najbolja su generacija ljudi od vremena Adema, alejhis-selam, do Sudnjeg dana	426
4) Allah je Poslanika obavijestio da mu je oprostio sve grijehe, i prošle i buduće	426
5) Allah je uzdigao spomen na njega	426
6) Allah se zakleo životom Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem.....	427
7) Allah mu je ukazao počast oslovljavajući ga sa: "O Poslaniče"	427
8) Allah je Poslanikovim sljedbenicima naredio da ga ne dozivaju imenom, nego: "O Allahov Poslaniče", "O Allahov Vjerovjesniče"	428
9) Allah je vjernicima zabranio da podižu svoje glasove iznad Poslanikovog glasa i da s njim ne razgovaraju glasno, kao što je to uobičajeno među ljudima, da ne bi propala njihova djela	428

10) Allah je vjernicima naredio da udije milostinju prije savjetovanja sa Poslanikom, sallallahu alejhi ve sellem, zatim je to derogirano i naređena im je pokornost.....	429
11) Mudžize koje je Allah dao Poslaniku na većem su stepenu nego mudžize ranijih poslanika	430
12) Na Sudnjem danu zastava zahvale bit će u rukama Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem	433
13) On će prvi preći preko sirat-ćuprije i prvi će pokucati na vrata Dženneta i prvi će ući u njega	433
<i>5. Poštovanje Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, iskazivanjem poštovanja njegovoj porodici i njegovim suprugama, majkama pravovjernih</i>	434
<i>6. Poštovanje Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, iskazivanjem poštovanja njegovim ashabima, radijallahu anhum</i>	438
<i>7. Donošenje salavata i selama na Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem</i>	442
Hadisi o vrijednosti donošenja salavata na Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem	443
Hadisi koji ukazuju na vrijednost donošenja salavata	446
ZAVRŠNA RIJEČ	449

SADRŽAJ

Dozvola za prijevod, štampanje i izdavanje knjiga doktora	
Alija Muhammeda es-Sallabija.....	5
Predgovor	7
PRVI DIO	
ČINJENICE VEZANE ZA DUŠU, SMRT I ZAGROBNI	
ŽIVOT.....	21
PRVO POGLAVLJE	
Činjenice vezane za dušu.....	23
Prvo: Riječ <i>ruh</i> (duša) u Kur’antu dolazi u nekoliko značenja:....	23
1. <i>Da li je duša stvorena ili je oduvijek?.....</i>	25
2. <i>Da li je nefs isto što i ruh?</i>	28
3. <i>Vrste duša</i>	29
4. <i>Da li duše umiru?.....</i>	29
5. <i>Da li duša ima kakvoću koja je poznata</i>	30
Drugo: Uzimanje duše u toku sna	30
Treće: Vrata pokajanja su otvorena sve do gargare (dok duša	
ne dođe do ključne kosti)	31
Četvrto: Kako se uzima duša.....	32
Peto: Uzimanje vjerničke duše i njegove smrtne muke	34
Šesto: Uzimanje nevjerničke duše i njegove smrtne muke	37
DRUGO POGLAVLJE	
Smrt	44
Mudrost smrti	45
Trenutak smrti je najteži trenutak i životu	47
Uzroci lijepog završetka.....	50
1. <i>Ispoljavanje vjerovanja u Allahovu jednoću (tevhid)</i>	50
2. <i>Ustrajnost u vjeri</i>	50

3. Bogobojaznost.....	51
4. Istinoljubivost	52
5. Pokajanje	53
6. Dova	54
7. Kratkoća nade i razmišljanje o bezvrijednosti dunjaluka	54
8. Često prisjećanje na smrt	55
9. Nada u Allahovu milost i lijepo mišljenje o Allahu	56
10. Udaljavanje od svega što može biti uzrok loše smrti.....	58
11. Pokazatelji lijepo završnice (smrti)	58
12. Djela koja su razlog loše završnice (smrti)	58
13. Uzimanje duše	59
14. Smrt je već određena i niko je ne može izbjegći	60
15. Smrtni čas je određen	62

TREĆE POGLAVLJE

Zagrobni život	65
Kur'anski ajeti koji dokazuju da u kaburu postoji kazna.....	66
Kabursko iskušenje i ispitivanje od strane meleka	68
1. Imena meleka koji su zaduženi za ispitivanje	69
2. Vraćanje duše u tijelo umrlog prilikom ispitivanja	70
3. Djela živih od kojih umrli ima koristi.....	73
4. Plać neba za umrlim.....	75
5. Stvari koje prate umrlog do njegovog kabura.....	76
6. Kabur je prva ahiretska stanica	76
7. Kaburska uživanja i kaznu će osjetiti svako, bio ukopan ili ne	76
8. Mudrost postojanja kaburskog uživanja i kaburske patnje.....	76
9. Da li je kaburska kazna stalna ili je prolazna	77
10. Razlozi kaburskog kažnjavanja.....	79
11. Neka djela zbog koji će čovjek biti kažnjavan u kaburu	81
12. Stvari (djela) zbog kojih će čovjek biti pošteđen kazne u kaburu.....	88
13. Gdje duše bivaju u zagrobnom životu	95

DRUGI DIO

MALI I VELIKI PREDZNACI SUDNJEG DANA I PUHANJE U ROG	99
---	----

PRVO POGLAVLJE

Mali predznaci Sudnjeg dana.....	101
Poslanikovo, alejhisselam, obavlještanje o stvarima koje će se desiti u budućnosti.....	101
1. <i>Hadis koji prenosi Huzejfe, Allah njime zadovoljan bio</i>	101
2. <i>Hadis koji prenosi Ebu Zejd Omer ibn Ahtab el-Ensari, Allah njime bio zadovoljan</i>	102
Znanje o Sudnjem danu (kada će nastupiti Sudnji dan)	102
Blizina Sudnjeg dana	103
Mali predznaci Sudnjeg dana	104

DRUGO POGLAVLJE

Veliki predznaci Sudnjeg dana koji su spomenuti u Kur'anu i Sunnetu.....	108
Silazak Isaa, alejhisselam:.....	108
Je'džudž i Me'džudž	111
Pojava dima	113
Izlazak Sunca sa zapada.....	113
Izlazak životinje iz zemlje	114
Pojava Mehđija.....	115
Pojava Dedžala	116
Kako se zaštитiti od Dedžala.....	118
Tri pomračenja	119
Vatra koja će ljude goniti ka mjestu polaganja računa.....	120

TREĆE POGLAVLJE

Puhanje u Rog	121
Prvo: Šta je to Rog?	121
Drugo: Koliko puta će biti puhnuto u Rog	122
1. <i>Melek Israfil čeka naredbu da puhne u Rog</i>	124
2. <i>Kako da uživamo u životu a melek Israfil je spreman da puhne u Rog</i>	125
3. <i>Dan u kojem će biti puhnuto u Rog</i>	125
4. <i>Ko će biti pošteđen straha i smrti uslijed puhanja u Rog</i>	125
Treće: Ajeti koji se odnose na prvo puhanje u Rog	126

Četvrto: Ajeti koji se odnose na drugo puhanje u Rog.....	127
Peto: Ajeti koji se mogu odnositi na oba puhanja u Rog.....	128
TREĆI DIO	
OŽIVLJENJE, SAKUPLJANJE STVORENJA I STRAHOTE SUDNJEG DANA.....	131
PRVO POGLAVLJE	
Oživljenje	133
Prvo: Dokazivanje oživljenja kroz primjere onih koje je Allah usmrtio, a zatim ih oživio	133
Drugo: Dokazivanje oživljenja pomoću prvog stvaranja	136
Treće: Dokazivanje oživljenja pomoću stvaranja nebesa i Zemlje	138
Četvrto: Dokazivanje oživljenja pomoću stvaranja raznolikog bilja.....	139
Peto: Dokazivanje oživljenja pomoću stvaranja vatre iz zelenog drveća.....	141
Šesto: Dokazivanje oživljenja time da Allahova mudrost i pravednost nalaže postojanje oživljena i polaganje računa	143
Sedmo: Allahova obavijest da će se Sudnji dan dogoditi	144
Osmo: Upoređivanje oživljenja sa spavanjem	147
Deveto: Urođena priroda čovjeka ukazuje na oživljenje	148
Deseto: Imena Sudnjeg dana	149
DRUGO POGLAVLJE	
Sakupljanje stvorenja, strahote Sudnjeg dana i stanje ljudi	150
Prvo: Sakupljanje stvorenja na Sudnjem danu radi presude i polaganja računa	150
1. Mjesto sakupljanja	151
2. Kako će ljudi izgledati kada budu sabrani.....	152
3. Stanje ljudi općenito	153
Drugo: Strahote Sudnjeg dana	156
1. Zemlja će biti zdrobljena, a planine u prah pretvorene	156
2. Zemlju će Allah u šaku staviti, a nebesa će Svojom desnicom smotati	158

3. Mora će biti pomiješana i vatrom ispunjena	159
4. Nebo će se uzburkati i rascijepati	159
5. Sunce će sjaj izgubiti, Mjesec će se pomračiti, a zvijezde će popadati.....	160
6. Zemlja će biti zamijenjena drugom zemljom	161
7. Sva stvorenja će Allahu pasti na sedždu kada dođe da im presudi i dolazak meleka	162
Treće: Stanje nevjernika na Sudnjem danu	164
1. Nevjernici će biti poniženi, potišteni i očajni	164
2. Njihova lica će biti crna	165
3. Djela nevjernika će biti uništena	165
4. Allah će nevjernike osramotiti pred ostalim stvorenjima	166
5. Međusobna rasprava među nevjernicima.....	166
6. Nevjernici će osjećati odvratnost prema sebi	169
7. Stanje nevjernika na Sudnjem danu kada budu oživljeni	170
Četvrto: Stanje velikih grijesnika muslimana na Sudnjem danu	172
1. Oni koju ne daju zekat	172
2. Oni sa kojima Allah neće razgovarati i koje neće očistiti	174
3. Oni koji kriju ratni plijen	175
4. Oni koji se ohole	176
5. Oni koji su se odali užicima.....	177
6. Oni koji su skloni pronestirajućim	177
7. Onaj koji otima zemlju	178
8. Čovjek sa dva lica (munafik)	178
9. Vladar koji ne vodi brigu o svom narodu.....	178
10. Oni koji prose, a nisu siromašni niti imaju potrebu za prosjačenjem	179
11. Oni koji izmišljaju snove	179
Peto: Stanje bogobojsaznih na Sudnjem danu	179
1. Neće se plašiti niti će tugovati	179
2. Njihova lica će bijela biti.....	180
3. Oni koji će biti u hladu Arša.....	181
4. Oni koji pomažu muslimanima u njihovim potrebama i pomažu siromašne	181
5. Oni koji olakšavaju dužnicima	182

6. Oni koji su pravedni u suđenju, svojoj porodici i onome za šta su zaduženi	182
7. Šehidi i oni koji stražare na Allahovom putu	182
8. Oni koji srdžbu savlađuju	183
9. Oslobađanje roba muslimana	183
10. Nagrada mujezina.....	183
11. Oni koji osijede u islamu.....	184
12. Oni koji su bili pod abdestom	184
 TREĆE POGLAVLJE	
Zagovaranje – Šefaa’т	185
Prvo: ajeti i hadisi koji ukazuju na postojanje zagovaranja – šefaa’та	185
Drugo: vrste zagovaranja na Sudnjem danu	187
1. Punovažno zagovaranje.....	187
2. Ništavno zagovaranje	188
Treće: uslovi zagovaranja	188
Četvrto: vrste zagovaranja	190
1. Glavno (najveće) zagovaranje	190
2. Zagovaranje da se otvore džennetska vrata, a to je specifično samo za Muhammeda, alejhisselam	191
3. Zagovaranje da se, nekim Džennetlijama, povećaju deredže u Džennetu	191
4. Zagovaranje da nekim nevjernicima bude smanjena kazna	192
5. Zagovaranje za velike grijesnike.....	193
6. Zagovaranje za ljude koji će u Džennet ući bez polaganja računa	193
7. Zagovaranje Poslanika, alejhisselam, za ljude čija su dobra djela i grijesi isti	194
Peto: zagovornici mimo Poslanika, alejhisselam	194
1. Meleki	194
2. Vjerovjesnici i dobri vjernici.....	194
3. Šehidi	195
4. Djeca vjernika	195
5. Kur'an Časni	195
Šesto: stvari pomoću kojih će čovjek zaslužiti zagovaranje.....	196

1. <i>Tevhid i iskrenost u ibadetima</i>	196
2. <i>Post</i>	196
3. <i>Dova koja se uči poslije ezana</i>	197
4. <i>Boravak u Medini i podnošenje njenih tegoba</i>	197
5. <i>Donošenje salavata na Poslanika, alejhisselam</i>	197
6. <i>Dženaza namaz</i>	197
7. <i>Mnoštvo sedždi</i>	198
 ČETVRTO POGLAVLJE	
Polaganje računa, vaganje djela, havd (izvor Poslanika alejhisselam) i Sirat-ćuprija	199
Prvo: ljudima će biti data knjiga djela.....	200
Drugo: svaki čovjek će biti pitan za svoja djela.....	203
1. <i>Uspostavljanje dokaza nad njima i Allahova pravednost</i>	205
2. <i>Allah će im suditi kako bi ih kaznio i prekorio zbog djela na dunjaluku.....</i>	205
3. <i>Nevjernicima je, na dunjaluku, naređeno da izvršavaju osnovne dijelove Šerijata, kao i sastavne.....</i>	206
4. <i>Nevjernici će se u svom nevjerstvu i grijesima međusobno razlikovati.....</i>	206
Treće: stvari zbog kojih će čovjek polagati račun na Sudnjem danu	207
1. <i>Nevjerstvo i širk.....</i>	207
2. <i>Iznošenje laži na meleke</i>	207
3. <i>Blagodati koje im je Allah dao na dunjaluku</i>	207
4. <i>Ugovori i ispunjavanje obaveza</i>	208
5. <i>Znanje, sluh, vid i srce</i>	208
6. <i>Odvodenje ljudi u zabludu</i>	208
7. <i>Odnos prema vjeri, Kur'anu i rad po njemu</i>	208
8. <i>Čovjek će biti pitan za svoj namaz</i>	208
9. <i>Svaki će čovjek biti pitan za nekoliko stvari.....</i>	209
Četvrto: neka pravila na osnovu kojih će ljudima biti suđeno na Sudnjem danu	209
1. <i>Allahova pravda je potpuna</i>	209
2. <i>Niko neće biti odgovoran za tude grijeha.....</i>	210
3. <i>Ljudi će vidjeti ono što su radili</i>	211

4. Dobra djela će biti uvećana, a loša ne.....	211
5. Allah će loša djela zamijeniti dobrim	213
Peto: postavljanje svjedoka protiv ljudi	213
1. Svjedočenje meleka	214
2. Poslanici kao svjedoci protiv njih	215
3. Umjet Muhammeda, alejhisselam, kao svjedoci.....	215
4. Svjedočenje našeg poslanika Muhammeda, alejhisselam	217
5. Noge, ruke i jezik će svjedočiti.....	217
6. Zemlja će svjedočiti	218
7. Najveći i najveličanstveniji svjedok.....	218
8. Čovjek će svjedočiti protiv sebe	219
Šesto: ravnanje računa među robovima za učinjene nepravde ...	219
1. Opasnost proljevanja tuđe krvi	221
2. Prvo za šta će biti sveden obračun među ljudima jeste krv	221
Sedmo: Havd	222
Osmo: Vaga	227
1. Preciznost mizana (vage)	228
2. Vjernici će biti spašeni	229
3. Djela koja će biti teška na vagi	229
Deveto: Sirat-ćuprija	230
1. Prelazak preko Sirat-ćuprije	232
2. Emanet i rodbinska veza na Sirat-ćupriji.....	233
3. Čišćenje vjernika prije ulaska u Džennet.....	235
4. Prelazak preko Sirat-ćuprije – velika pouka	236
ČETVRTI DIO	
DŽENNET I DŽEHENNEM	237
PRVO POGLAVLJE	
Objašnjenja	239
Prvo: Vječnost Dženneta i Džehennema.....	239
1. Džennet: dokazi koji ukazuju na vječnost Dženneta	239
2. Vječnost Vatre	241
3. Da li izraz vječnost može značiti dug vremenski period.....	241

4. Hoće li Džehennema nestati, hoće li Džehennemlije umrijeti i hoće li im kazna biti ublažena	244
Drugo: Džennet i Džehennem su stvorenji	247
Treće: Gdje se nalazi Džennet.....	248
Četvrto: Gdje se nalazi Džehennem.....	249
Peto: Stanovnici bedema	251
 DRUGO POGLAVLJE	
DŽEHENNEM	253
Prvo: Imena Džehennema	253
1. <i>Vatra</i>	253
2. <i>Seir – Oganj</i>	253
3. <i>Džehennem – Pakao</i>	253
4. <i>Leza – Buktinja</i>	254
5. <i>Sekar</i>	254
6. <i>Havija – Bezdan</i>	254
7. <i>Hutama – Vatra razbuktana</i>	255
8. <i>Džehim – Žestoka vatra</i>	255
Drugo: Čuvari džehennemske vatre	257
1. <i>Broj čuvara džehennemske vatre</i>	257
2. <i>Imena čuvara džehennemske vatre</i>	258
3. <i>Karakteristike čuvara džehennemske vatre</i>	259
Treće: Opis Džehennema	261
1. <i>Džehennemske kapije</i>	261
2. <i>Džehennemska jama</i>	263
3. <i>Džehennemsko gorivo</i>	265
4. <i>Vrelina džehennemske vatre, veličina njenog dima i iskri</i>	265
5. <i>Džehennem govori, vidi i srdi se</i>	267
6. <i>Džehennemske doline</i>	268
7. <i>Džehennemsko brdo</i>	270
8. <i>Džehennemski zidovi</i>	270
9. <i>Dubina Džehennema</i>	271
10. <i>Određene karakteristike kazne u Džehennemu</i>	272
Treće: Šta je Svevišnji Allah pripremio za stanovnike Vatre	278
1. <i>Džehennemlije će biti izloženi užasnoj patnji</i>	278

2. Vatra će Džehennemlje obuhvatiti sa svih strana	280
3. Stanovnici Džehennema bit će povezani u okove i bit će udarani maljevima	281
4. Stanovnici Džehennema bit će u Vatri zajedno sa svojim božanstvima i šejtanima.....	283
5. Zatvor u Džehennemu	284
6. Hrana stanovnika Vatre	284
7. Piće stanovnika Džehennema	287
8. Odjeća stanovnika Džehennema	291
9. Neki oblici džehennemske patnje	292
Četvrto: Zahtjevi stanovnika Vatre.....	298
1. Traženje otkupa	298
2. Traženje povratka na dunjaluk radi činjenja dobrih djela	301
3. Traženje osvete.....	308
4. Traženje pomoći od lašnih božanstava i zaštitnika	311
5. Traženje izlaska iz Džehennema	315
6. Traženje blaže kazne	317
7. Traženje smrti	318
8. Traženje vode i hrane	318
9. Traženje svjetla.....	319
Peto: Grijesi koji će počinioce uvesti u Džehennem	320
Šesto: Najveći grijesi zbog kojih će se u Džehennemu vječno ostati	321
1. Nevjerstvo i širk.....	321
2. Poslušnost lošim drugovima	321
3. Licemjerstvo	322
4. Oholost.....	322
5. Neizvršavanje vjerskih dužnosti.....	323
Sedmo: Oni za koje se zna da su Džehennemlje	323
1. Faraon i njegove vojske	323
2. Karun i Haman	324
3. Iblis i Ademov sin Kabil	325
4. Nuhova žena i Lutova žena	325
5. Nevjernici iz džinskog roda	326
6. Jedan od sinova Poslanika Nuha	326
7. Nuhov narod.....	326

8. Narod Ad	327
9. Narod Semud	327
10. Lutov narod.....	327
11. Šuajbov narod	328
12. Jevrejsko pleme Nadir	328
13. Ebu Leheb i njegova žena	329
14. Veliid b. Mugira	329

TREĆE POGLAVLJE

DJELA KOJIMA SE ŠITI OD KAZNE	331
-------------------------------------	-----

Pokajanje	331
Traženje oprosta	332
Dobra djela.....	334
Dova koju upućuju vjernici	335
Poklanjanje sevapa od dobrih djela	338
Zauzimanje za velike grešnike.....	342
Iskušenja i nevolje	343
Allahov oprost	346

ČETVRTO POGLAVLJE

DŽENNED	348
---------------	-----

Prvo – Put do Dženneta.....	348
1. Pokajanje.....	351
2. Čišćenje duše od grijeha	351
3. Bogobojaznost.....	352
4. Strpljivost u neimaštini i bolesti	352
5. Vođenje borbe na Allahovom putu.....	352
6. Pogibija na Allahovom putu	353
7. Sustezanje od činjenja velikih grijeha	353
8. Obavljanje namaza i udjeljivanje na Allahovom putu	353
9. Oslanjanje na Uzvišenog Allaha.....	354
10. Obavljanje noćnog namaza	354
11. Strah od Gospodara svjetova.....	354

Drugo: Da li je Džennet nagrada za djela	359
--	-----

Treće: Ko će prvi, a ko posljednji ući u Džennet	361
--	-----

Četvrto: Ko će u Džennet ući bez polaganja.....	362
---	-----

Peto: Imena Kuće počasti.....	364
-------------------------------	-----

Šesto: Opis Dženneta	367
1. Džennetske kapije	368
2. Džennetski dvorci i šatori	369
3. Džennetska stabla i plodovi	371
4. Džennetske razine	376
5. Džennetske rijeke	380
6. Džennetski izvori	382
7. Džennetska svjetlost	384
8. Džennetski miris	385
9. Džennetska zemlja	386
10. Džennetske životinje i ptice	386
1. Džennetske ljepote nezamislive su i razumom nedokučive	387
Sedmo: Ko će biti stanovnici Dženneta	389
1. Džennetlije će prepoznati svoja staništa	390
2. Ko će u Džennetu biti brojniji: muškarci ili žene	391
3. Djeca pravovjernih u Džennetu	392
4. Sastajanje i razgovori stanovnika Dženneta	393
5. Džennetlije na najvišim razinama	395
6. Džennetlije će naslijediti udio nevjernikā u Džennetu	396
7. Žena vjernica bit će u Džennetu sa svojim suprugom vjernikom	397
8. Vjernici džini bit će stanovnici Dženneta	397
9. Ismijavanje Džennetlija stanovnicima Vatre	398
Osmo: Prvaci među stanovnicima Dženneta	399
1. Poslanici i vjerovjesnici	399
2. Ashabi, prvaci među Džennetlijama	401
3. Prvakinja žena u Džennetu	402
4. Prednost Džennetskih užitaka nad uživanjem na ovom svijetu ..	405
Deseto: Naslade u kojima će uživati stanovnici Dženneta	411
1. Hrana	412
2. Piće	414
3. Posude	417
4. Odjeća i nakit	419
5. Postelje	421
6. Ćilimi	421
7. Jastuci	421

8. <i>Divani</i>	422
9. <i>Posluga</i>	423
10. <i>Okupljališta</i>	423
11. Šta će stanovnici Dženneta slušati	424
12. Šta će Džennetlije dobiti u Džennetu	425
13. Kako uživati u ovozemaljskim ukrasima i ujedno zaslužiti džennetske naslade.....	426
Jedanaesto: Džennetske ljepotice	427
1. <i>Ljepota</i>	427
2. <i>Moralne karakteristike</i>	428
3. <i>Tjelesne karakteristike</i>	429
4. <i>Ljubomora</i>	432
5. <i>Seksualni nagon muškaraca u Džennetu</i>	432
Dvanaesto: Najveći užitak u Džennetu bit će gledanje u Allahovo lice	434
Trinaesto: Posljednja molitva stanovnika Dženneta.....	441
POGOVOR	443

SADRŽAJ

Posveta.....	5
Dozvola za prijevod, štampanje i izdavanje knjiga doktora Alija Muhameda es-Sallabija.....	7
Predgovor.....	9
PRVO POGLAVLJE	
Jezičko i šerijatsko značenje kadāa i kadera	17
Prvo: Jezička i šerijatska definicija kadāa i kadera.....	17
Drugo: Kur'anski dokazi o obavezi vjerovanja u određenje	22
Treće: Kur'ansko kazivanje i vjerovanje u određenje	24
Četvrto: Dokazi iz vjerovjesničkog sunneta o obavezi vjerovanja u određenje	32
Peto: Vjerovjesnički savjeti o tome kako postići zadovoljstvo kadāom i kaderom	34
Šesto: U vrijeme pravednih halifa	41
DRUGO POGLAVLJE	
Četiri temelja vjerovanja u kader.....	51
Prvi temelj: Vjerovanje u Allahovo sveobuhvatno znanje	51
Drugi temelj: Vjerovanje da je Uzvišeni Allah sve zapisao u Levhi-mahfuzu	57
Treći temelj: Vjerovanje u Allahovo htijenje – irade i volju – mešie	63
Četvrti temelj: Vjerovanje da je Allah Stvoritelj svega.....	72
TREĆE POGLAVLJE	
Pet stepena kadera i vrste volje.....	83
Prvo: Pet stepena kadera	83
Drugo: Vrste volje	89
Treće: Ibn Kajjimove riječi o univerzalnom i šerijatskom htijenju.	100

ČETVRTO POGLAVLJE

Nema snage niti moći osim uz Allaha.....	111
Prvo: Vrijednost dove “havkale”	111
Drugo: Značenje riječi: “La havle ve la kuvvete illa billah”	115
Treće: Riječi: “La havle ve la kuvvete illa billah” sadrže veličanstvena akaidska značenja, mimo onih koja se odnose na kader.....	118
Četvrto: Opravdavanje griješenja kaderom	120

PETO POGLAVLJE

Uputa i zabluda	131
Prvo: Stepeni upute	131
Drugo: Uzroci upute	139
Treće: Zabluda i njeni stepeni.....	171
Četvrto: Uzroci zablude	179

ŠESTO POGLAVLJE

Allahov zakon u stvaranju uzroka.....	227
Prvo: Kur’an časni o uzrocima i posljedicama	230
Šta je Zulkarnejn poduzeo kako bi osnažio Allahovu vjeru	237
Šta je Davud poduzeo kako bi osnažio Allahovu vjeru	252
Šta je poduzeo Sulejman, alejhis-selam, kako bi ostvario dominaciju za Allahovu vjeru	259
Drugo: Uzroci i oslanjanje na Allaha.....	268
Treće: Uzroci i učinci	279
Četvrto: Dova i kader.....	300
Dokazi iz Vjerovjesnikovog sunneta o djelotvornosti dove	308

SEDMO POGLAVLJE

Božija pravednost i adekvatno kažnjavanje.....	311
Prvo: Ekvivalentnost je osnova u kažnjavanju	317
Drugo: Adekvatno sankcioniranje na ovom svijetu.....	322
Treće: Adekvatne sankcije na ahiretu	329
Četvrto: Adekvatne sankcije među ljudima.....	334

OSMO POGLAVLJE

Mudrost, prosudba o lijepom i ružnom	339
Prvo: Mudrost u Allahovim postupcima i propisima.....	339
Drugo: Prosudba o lijepom i ružnom	358
Treće: Ostvarenje većeg dobra, značenje mogućnosti i opterećivanje iznad mogućnosti	364

DEVETO POGLAVLJE

Allahov zakon u određivanju životnog vijeka, Allahova moć i plodovi vjerovanja u kader	369
Prvo: Allahov zakon u određivanju životnog vijeka	369
Drugo: Allahova moć	373
Treće: Plodovi vjerovanja u određenje	376
Zaključak.....	409
O autoru	411